

РЕШЕНИЕ

№ 9312

гр. София, 02.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 54 СЪСТАВ, в публично заседание на осми март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: **ДЕСИСЛАВА СТ. ВЛАЙКОВА**

при участието на секретаря **ИСКРА Д. КУРТЕВА**
като разглежда докладваното от **ДЕСИСЛАВА СТ. ВЛАЙКОВА** Гражданско дело № 20221110126176 по описа за 2022 година

Предявен е по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК иск с правно основание чл. 7, § 1, б. „б“ от Регламент (ЕО) 261/2004г. на Европейския парламент и на Съвета на Европа от 11 февруари 2004 година относно създаване на общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците при отказан достъп на борда и отмяна или голямо закъснение на полети, и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 295/91 (Регламент (ЕО) № 261/2004г.) във вр. с чл. 99, ал. 1 ЗЗД за признаване за установено, че в правната сфера на „К.“ ЕООД съществува вземане от „Б.Е.Е.“ ООД за сумата от **400.00 евро**, представляваща обезщетение за изпълнен със закъснение повече от три часа полет № BGN 5546 от 12.07.2019г. по направление Глазгоу-Бургас, което вземане било прехвърлено на ищеца от пътника Л.У. по силата на договор за цесия от 29.12.2020г., ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на заявление за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК- 02.02.2021г., до окончателно изплащане на задължението, за което парично притезание по ч. гр. дело № 6335/2021г. по описа на СРС, 54 състав, е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК.

Ищецът твърди, че Л.У. в качеството си на пътник със самолетен билет за полет № BGN 5546 от 12.07.2019г. по направление Глазгоу- Бургас, опериран от ответника, е пристигнал в крайната дестинация със закъснение повече от три часа, поради което и доколкото разстоянието между двете летища е между 1500 и 3500 км и на основание чл. 7, § 1, б. „б“ от Регламент (ЕО) № 261/2004г. в правната му сфера възникнало вземане за обезщетение от авиопревозвача в размер на 400.00 евро, което било прехвърлено на ищеца по силата на договор за цесия от 29.12.2020г. Ищецът в качеството си на пълномощник на цедента уведомил ответника за прехвърлянето на вземането и го поканил да изпълни задължението си доброволно, което превозвачът не сторил. По изложените съображения ищцовото дружество претендира процесното обезщетение, ведно със законната лихва и разноски.

В законоустановения едномесечен срок е постъпил отговор на исковата молба, с който ответникът оспорва иска, поддържайки, че не е страна по сключен с праводателя на ищеца договор за превоз, доколкото не е сключвал такъв договор и не е издавал резервация за полета, който бил изпълнил в качеството си на страна по договор с туристическа агенция,

организираща пътуването на Л.У. Допълва в тази връзка, че дружеството е чартърна авиокомпания, поради което не сключва договори с пътници, не комуникира с тях и не издава резервации. Поддържа, че доколкото по делото са налице данни, че процесният полет е част от пакетно туристическо пътуване, включващо и настаняване и трансфер с друг вид транспорт до мястото на настаняване, следва да се приеме, че се касае за хипотеза на мултимодално пътуване, при която Регламент (ЕО) № 261/2004г. е неприложим съобразно т. 2.2.5 от Тълкувателни насоки за Регламент 261/2004 на Европейската комисия. Оспорва доказаността на твърдението на ищеца процесният полет да е изпълнен със соченото в исковата молба закъснение. Оспорва и действителността на извършената цесия, доколкото цедентът по нея- Л.У., бил непълнолетен или малолетен, а по делото не били представени доказателства за качеството на представляващия го при прехвърлянето Л.У., както и за правото му съобразно съответно приложимото законодателство да извършва разпореждане с имуществото на малолетния, респ. непълнолетния. Счита, че не е надлежно уведомен за цесията, доколкото електронното писмо до него в тази насока било изпратено от лице, за което не било упоменато да е упълномощено от цедента, а и доколкото представеното по делото пълномощно в полза на ищеца било подписано от лице, различно от цедента. Като довод за неоснователност на претенцията сочи обстоятелството, че преди предявяване на иска не е надлежно проведено предвиденото в ЗГВ рекламационно производство, съставляващо съгласно нормата на чл. 134 ЗГВ задължителна предпоставка за предявяване на иск. В условията на евентуалност е релевирано възражение за погасяване на вземането поради изтичане на предвидения в нормата на чл. 135, ал. 1 ЗГВ специален давностен срок. Претендираща разноски.

Съдът, като съобрази доводите на страните, приобщените по делото доказателства, преценени поотделно и в тяхната съвкупност, както и приложимите в случая нормативни актове, при спазване на разпоредбата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното от фактическа и от правна страна:

Възникването в имуществената сфера на ищеца на спорното компенсаторно вземане, регламентирано в разпоредбата на чл. 7, § 1, б. „б“ от Регламент (ЕО) № 261/2004г., е предпоставено от установяване от същия при условията на пълно и главно доказване съобразно разпоредбата на чл. 154, ал. 1 ГПК, че в обективната действителност са се осъществили следните материалноправни предпоставки (юридически факти): 1/ съществуване на валидно задължение на ответника в качеството му на опериращ въздушен превозвач по отношение на Л.У. в качеството му на пътник да изпълни процесния полет точно, вкл. във времево отношение; 2/ разстоянието между началната и крайната точка на полета- и двете на територията на Общността, определено по метода на дъгата на големия кръг, да е над 1500 км.; 3/ прехвърляне на вземането за обезщетение за допуснатото закъснение на полета от пътника в полза на ищеца; 4/ уведомяване на длъжника за настъпилото правоприемство на страната на кредитора, което следва да изхожда от цедента-стария кредитор.

На първо място следва да се изясни, че негоден да обоснове извод за недопустимост на настоящото производство е наведеният в отговора на исковата молба довод, че преди предявяване на настоящия иск не е проведено рекламационно производство по чл. 127- чл. 133 ЗГВ, доколкото съгласно изричните разпоредби на закона такова следва да бъде проведено единствено в хипотези на липси и повреди на багажи и товари, какъвто настоящият случай не е.

Не е спорно между страните, а и се установява от надлежно приобщените и неоспорени писмени доказателства, в т. ч. бордна карта на името на Л.У., както и справка от Летище Бургас относно планирания час на полета и действителното време на извършването му, че „Б.Е.Е.“ ООД в качеството си на опериращ въздушен превозвач е изпълнило процесния полет № BGH5546 с направление Глазгоу- Бургас, пътник на който е била Л.У., както и че

се касае за полет в рамките на Общността и с разстояние между началната и крайната точка, определено по метода на дъгата на големия кръг, повече от 1500 км.

Неоснователно е заявеното в отговора възражение за недоказаност на правнорелевантното обстоятелство, че полетът е изпълнен със закъснение, повече от три часа, доколкото извод в този смисъл се формира въз основа на приложеното към молбата на ищеца от 07.03.2023г. писмо от Летище Бургас, съдържащо информация за планираните дата и час на полета и за действителните дата и час на осъществяването му. Удостовереното в посоченото доказателство не се опровергава от останалите данни по делото, поради което и доколкото в случая съобразно правилата за разпределяне на доказателствената тежест процесуално задължение на ответника е било да докаже пълно и главно точното, вкл. във времево отношение, изпълнение на задължението си да извърши полета, което не е сторил въпреки указанията в тази насока, съдържащи се в доклада по делото, следва да се приеме, че превозвачът е допуснал соченото от ищеца закъснение при изпълнение на процесния полет.

Установява се от представените от ответника в първото по делото открито съдебно заседание писмени доказателства, че между него и „Балкан холидейз авиешън“- Лондон е сключено чартърно споразумение, по силата на което ответното дружество се е задължило да предостави на разположение на „Балкан холидейз авиешън“ три самолета за превоз за почивка извън Обединеното кралство съгласно чартърна програма „Лято 2019“ по разписание и номера на полетите, посочени в приложение № 1 към това споразумение, сред които и процесният полет.

Настоящият съдебен състав намира, че само по себе си наличието на чартърно споразумение между ответника и посочената туристическа компания не води до автоматичен извод за липса на договорно правоотношение между соченото за пътник лице и „Б.Е.Е.“ ООД. Още повече, че за установяване наличието на потвърдена резервация по смисъла на чл. 3, § 2, б. „а“ от Регламента, са представени бордна карта и фактура за потвърждение на резервация, съдържащи досататъчно индивидуализиращи процесното правоотношение данни- номер на полета, направление, планирани часове на излитане и кацане, наименование на превозвача, имена на пътника.

Същевременно, обаче, дори и да се приеме, че между Л.У. и „Б.Е.Е.“ ООД не е сключен изричен договор за превоз, а превозът е осъществен въз основа на договорки между превозвача и туристическата агенция, от една страна, и последната и пътника, от друга, доколкото въздушният превоз по процесния полет е фактически осъществен от „Б.Е.Е.“ ООД- обстоятелство, което не е спорно между страните, именно последното носи отговорността за точно, вкл. в темпорално отношение, изпълнение на задължението да превози пътниците, като неизпълнението на това задължение поражда в правната му сфера задължение да обезщети пътника съобразно нормата на чл. 7, § 1, б. „б“ от Регламент (ЕО) № 261/2004г. Изводът в последния смисъл следва от нормите на чл. 2, б. „б“ и чл. 3, § 5 от регламента. Съгласно дефинитивната разпоредба на чл. 2, б. „б“, „опериращ въздушен превозвач“ означава въздушен превозвач, който изпълнява или има намерение да изпълнява полет съгласно договор с пътник или от името на друго лице, юридическо или физическо, имащо договор с този пътник, а съгласно чл. 3, § 5 регламентът се прилага за всеки опериращ въздушен превозвач, предоставящ транспорт на пътниците, обхванати от параграфи 1 и 2. В случаите, когато опериращ въздушен превозвач, който няма никакъв договор с пътника, изпълнява задължения съгласно настоящия регламент, се счита, че той върши това от името на лицето, което има договор с този пътник. Следователно, съгласно цитираните разпоредби задължението да обезщети пътниците на съответния отменен или закъснял полет възниква в правната сфера на субекта, имащ качеството превозвач, който реално е извършил или е имал намерение да експлоатира полета, като обстоятелството дали пътникът има сключен договор с него или с туристическа агенция, от чието име превозвачът

извършва превоза, е ирелевантно за отговорността на превозвача спрямо пътниците, що се отнася по предвиденото в чл. 7 право на обезщетение. В този смисъл е отговорът на третия поставен пред СЕС преюдициален въпрос по Решение на СЕС от 26.03.2020 г. по дело C-215/18, в което е прието, че Регламент № 261/2004 трябва да се тълкува в смисъл, че пътникът на полет, закъснял с три часа или повече, има право да предяви иск за обезщетение на основание на членове 6 и 7 от този регламент срещу опериращия въздушен превозвач дори ако между пътника и този въздушен превозвач няма сключен договор, а полетът е част от пакетно туристическо пътуване, което попада в обхвата на Директива 90/314.

Поради това следва да се приеме, че дори и процесният полет да е бил осъществен от ответника от името на туристическата агенция като част от предоставен от последната пакет от туристически услуги, задължението за обезщетяване на пътника за допуснатото закъснение съобразно нормите на регламента е на ответника в качеството му на опериращ въздушен превозвач.

Наведеният с отговора на исковата молба довод за неприложимост в случая на регламента, доколкото процесният полет е част от мултимодално пътуване, е неоснователен, тъй като недоказано е останало твърдението на ответника, обосноваващо възражението в този смисъл. Съгласно параграф 1, т. 20 от Наредбата за условията и реда за внедряване на интелигентните транспортни системи в областта на автомобилния транспорт и за интерфейси с останалите видове транспорт, чл. 2, т. 21 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/1926 на Комисията от 31.05.2017 г. и Тълкувателни насоки за Регламент (ЕО) № 261/2004 на Европейския парламент и на Съвета мултимодалното пътуване включва използване на няколко вида транспорт по време на придвижването по маршрута до крайната дестинация. Действително в т. 2.2.5 от Тълкувателни насоки за Регламент 261/2004 на Европейската комисия е посочено, че регламентът не се прилага при мултимодалните пътувания, включващи повече от един вид транспорт в рамките на единен договор за превоз. В раздел 6 от Тълкувателните насоки са посочени примери за повече от един вид транспорт в рамките на единен договор за превоз: влак и самолет, кораб и самолет и т. н. В случая, за установяване на твърдението си, че процесният полет е част от мултимодално пътуване, ответникът не е ангажирал каквито и да е доказателства въпреки изричните указания на съда за това, съдържащи се в доклада по делото, като обстоятелството, че полетът е бил предмет на чартърно споразумение и евентуално част от пакет от туристически услуги само по себе си не е годно да обоснове извод в този смисъл. Поради това и съобразно правилата за разпределяне на доказателствената тежест в гражданския процес недоказаното обстоятелство следва да се приеме за неосъществено в обективната действителност.

По изложените съображения настоящият съдебен състав намира, че в правната сфера на Л.У. е възникнало компенсаторно вземане от „Б.Е.Е.“ ООД за заплащане на обезщетение по чл. 7, § 1, б. „б“ от Регламент (ЕО) № 261/2004г. в размер на 400.00 евро.

Установява се от договор от 29.12.2020г., че пътникът Л.У. е прехвърлил това свое вземане от ответника в полза на ищеца „К.“ ЕООД, като доколкото в писменото съглашение е посочено качеството на лицето, действало от името на пътника, а именно Л.У.- родител на Л.У., доколкото съобразно смисъла на изявленията на ответника в отговора на исковата молба и в проведеното на 08.03.2023г. открито съдебно заседание сочената в договора роднинска връзка между лицата не е оспорена, а и доколкото в случая не се касае за хипотеза на разпореждане с имущество на детето по смисъла на нормите на чл. 130, ал. 3 и ал. 4 СК, а за действия по смисъла на нормата на чл. 129, ал. 1 СК, следва да се приеме, че договорът за цесия е породил целения с него правен ефект- преминаване на процесното вземане от правната сфера на пътника към тази на ищеца.

Установява се от приложеното към исковата молба пълномощно, че Л.У. е упълномощила ищеца- цесионер по договора за прехвърляне на вземания, да уведоми длъжника за настъпилото правоприемство, като доколкото въпросното пълномощно

физически е обективизирано върху договора за цесия, по който Л.У. действа в качеството си на родител на Л.У., следва да се приеме, че, подписвайки се за упълномощител, Л.У. действа в това си качество и при сключване на упълномощителната сделка, поради което, противно на поддържаното от ответника, е налице и надлежно упълномощаване от цедента на цесионера да уведоми въздушния превозвач за цесията, което в случая е сторено с изпратено до последния писмо на електронната му поща, към което като прикачен файл е приложен договърът за цесия, като надлежното получаване на това електронно писмо не е оспорено от ответника.

Независимо от горното, следва да бъде съобразено и обстоятелството, че уведомлението за прехвърляне на вземанията е извършено надлежно и в хода на процеса-с връчване на препис от исковата молба и като приложение към същата. Действително, това се е случило след подаване на заявлението за издаване на заповедта за изпълнение, но доколкото се касае за настъпило в хода на процеса обстоятелство и на основание разпоредбата на чл. 235, ал. 3 ГПК същото следва да бъде взето предвид от съда при преценка основателността на иска, тъй като е факт, имащ значение за спорното право. В този смисъл е и формираната по реда на чл. 290 ГПК съдебна практика, обективизирана в Решение № 78 от 9.07.2014 г. на ВКС по т. д. № 2352/2013 г., II т. о., ТК; Решение № 3 от 16.04.2014 г. на ВКС по т. д. № 1711/2013 г., I т. о., ТК; Решение № 123/24.06.2009 г. по т. д. № 12/2009 г. състав на ВКС, II т. о, Решение № 137 от 02.06.2015 г. на ВКС по гр. д. № 5759/2014 г., III г. о., ГК, Решение № 156 от 30.11.2015 г. на ВКС по т. д. № 2639/2014 г., II т. о., ТК, съгласно която цесията следва да се счете за надлежно съобщена на длъжника и тогава, когато изходящото от цедента уведомление е връчено на длъжника като приложение към исковата молба, с която новият кредитор е предявил иска си за изпълнение на цедираното вземане, какъвто именно е настоящият случай. Като факт, настъпил в хода на процеса и имащ значение за съществуването на спорното право, получаването на уведомлението от цедента, макар и като приложение към исковата молба на цесионера, следва да бъде съобразено от съда при решаването на делото, с оглед императивното правило на чл. 188, ал. 3 ГПК (отм.), съответно чл. 235, ал. 3 ГПК.

Коментираното уведомление за извършената цесия изхожда от ищеца, но доколкото последният по силата на представеното по делото изрично пълномощно- л. 19 и л. 20, е действал от името на цедента по договора за цесия, съдът намира, че в случая не е нарушено изискването на чл. 99, ал. 3 ЗЗД, съгласно което съобщаването на цесията на длъжника следва да бъде извършено от стария кредитор. Допустимостта (в материалноправен смисъл на това понятие) уведомяването за настъпилото на страната на кредитора правоприемство да бъде съобщено на длъжника от новия кредитор в качеството му на пълномощник на предишния следва както от факта, че в закона липсва ограничение в тази насока, така и от действащия в областта на договорното право принцип за свобода на договарянето, регламентиран в чл. 9 ЗЗД. В този смисъл е постановеното по реда на чл. 290 ГПК Решение № 137 от 02.06.2015г. по гр. д. № 5759/2014г. на Върховен касационен съд, 3-то гр. отделение, съгласно което „съобщението от новия кредитор няма предвиденото в чл. 99, ал. 3 и ал. 4 ЗЗД действие. Това обаче не означава, че предишният кредитор няма правото да упълномощи новия кредитор да извърши съобщението до длъжника като негов пълномощник. Според чл. 36 ЗЗД представителната власт възниква по волята на представлявания, нейният обем се определя според това, което упълномощителят е изявил /чл. 39 ЗЗД/ и не са предвидени никакви изрични ограничения посредством повелителни правни норми на тази власт, свързани с уведомяването за цесията. Следователно, по силата на принципа за свободата на договарянето /чл. 9 ЗЗД/ няма пречка старият кредитор да упълномощи новия кредитор за извършване на уведомлението за цесията. Това упълномощаване не противоречи на целта на разпоредбите на чл. 99, ал. 3 и ал. 4 ЗЗД. Длъжникът може да се защити срещу неправомерно изпълнение в полза на трето лице, като поиска доказателства за представителната власт на новия кредитор.“ А такива доказателства

са представени към исковата молба- л. 19 и 20 от делото.

Неоснователно е релевираното в условията на евентуалност възражение за погасяване на вземането за обезщетение по давност. Съгласно разпоредбата на чл. 135 ГПК в приложимата в случая нейна редакция, обн. в ДВ, бр. 94 от 1972г., правото на иск срещу превозвача по международни превозни договори се погасява в двегодишен срок, а по вътрешните – в шестмесечен срок, считано от деня на пристигане на въздухоплавателното средство в местоназначението, от деня в който въздухоплавателното средство е трябвало да пристигне, или от деня на прекратяване на превоза. Систематичното тълкуване на нормата, която се намира в Глава единадесета „Констативни протоколи, рекламации, давност“ обуславя извод, че посоченият двугодишен давностен срок е приложим единствено към случаите, за които законът предвижда рекламационно производство, каквито са тези при липси и повреди на багажи или товари, но не и случаите на обезщетения по Регламент № 261/2004 при закъснели полети. Допълнителен аргумент в подкрепа на съждението в този смисъл е и разпоредбата на чл. 137 ЗГВ, съгласно която давностните срокове по чл. 135 се спират със започване на рекламационното производство и започват да текат отново от деня на получаване отговора на превозвача или след изтичане на срока за отговор. По изложените съображения приложение в случая следва да намерят общите правила, съдържащи се в нормите на чл. 111 ЗЗД, при съобразяването на които, както и на датата на изпълнение на полета- 12.07.2019г., и датата на подаване на заявление за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК- 02.02.2021г., се налага извод, че вземането на ищцата не е било погасено по давност към момента на подаване на заявлението, с което на основание разпоредбите на чл. 116, б. „б“ ЗЗД във вр. с чл. 422, ал. 1 ГПК е прекъснато течението на давностния срок.

При тези фактически и правни съображения съдът намира, че ищецът се явява материално легитимиран да получи плащане на процесното вземане, валидно възникнало в правната сфера на праводателя му Л.У., поради което предявеният по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК иск с правно основание чл. 7, § 1, б. „б“ от Регламент (ЕО) 261/2004г. на Европейския парламент и на Съвета на Европа от 11 февруари 2004 година относно създаване на общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците при отказан достъп на борда и отмяна или голямо закъснение на полети, и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 295/91 (Регламент (ЕО) № 261/2004г.) във вр. с чл. 99, ал. 1 ЗЗД следва да бъде изцяло уважен.

В съответствие със задължителните за правоприлагащите органи разяснения, съдържащи се в т. 12 на ТР № 4/18.06.2014 г. по тълк. дело № 4/2013 г., ОСГТК, ВКС, съдът следва да се произнесе по разпределението на отговорността за разноски в заповедното и исковото производство.

При този изход на спора пред настоящата инстанция разноски се следват единствено на ищеца, комуто на основание разпоредбата на чл. 78, ал. 1 ГПК следва да бъде присъдена сумата от 325.00 лева, представляваща сторени в заповедното производство разноски за държавна такса и адвокатски хонорар, както и сумата от 385.00 лева- извършени в хода на исковото производство разходи за държавна такса и за възнаграждение за един адвокат, за които по делото са представени доказателства, че са реално заплатени.

Сторените от ответника разноски следва да останат за негова сметка- така, както са извършени.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявения по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК иск с правно основание чл. 7, § 1, б. „б“ от Регламент (ЕО) 261/2004г. на Европейския парламент и

на Съвета на Европа от 11 февруари 2004 година относно създаване на общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците при отказан достъп на борда и отмяна или голямо закъснение на полети, и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 295/91, във вр.с чл. 99, ал. 1 ЗЗД, че в правната сфера на „К.“ ЕООД, ЕИК 203643295, съществува вземане от „Б.Е.Е.“ ООД, ЕИК 130540291, за сумата от **400.00 евро**, представляваща обезщетение за изпълнен със закъснение повече от три часа полет № BGH 5546 от 12.07.2019г. по направление Глазгоу-Бургас, което вземане било прехвърлено на ищеца от пътника Л.У. по силата на договор за цесия от 29.12.2020г., ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на заявление за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК- 02.02.2021г., до окончателно изплащане на задължението, за което парично притезание по ч. гр. дело № 6335/2021г. по описа на СРС, 54 състав, е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК.

ОСЪЖДА „Б.Е.Е.“ ООД, ЕИК 130540291, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК да заплати на „К.“ ЕООД, ЕИК 203643295, сумата от **325.00 лева**- разноски за заповедното производство, както и сумата от **385.00 лева**- разноски за исковото производство.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис от него на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____